

Gevolgen van langdurige droogte voor de natuur in Berg en Dal

(memo voor werksessie Verkenning droogteproblematiek Groesbeek en Ooijpolder d.d. 1 maart 2021)

Stichting Landschap Ooijpolder-Groesbeek is eigenaar/beheerder van ca. 67 ha natuurpercelen en landschapselementen in de gemeente Berg en Dal. Een deel daarvan betreft natte natuur (GNN, N10.01 nat schraalland). De vereniging Werkgroep Milieubeheer Berg en Dal komt op voor de belangen van natuur, landschap en milieu in de gemeente Berg en Dal. Tevens beheert de vereniging de Foeperpot, een nat orchideeënrijk hooilandje midden in de bebouwde kom, langs de Drulsebeek in Groesbeek.

Concreet hebben wij in de natuurpercelen die wij beheren de volgende problemen als gevolg van de langdurige droogte van de afgelopen jaren vastgesteld:

Negatieve veranderingen in de vegetatie van natte natuurpercelen

Kaalbroek, Slumke en Schildbroek, alle gelegen rondom De Horst, zijn natte natuurpercelen die sinds 2007 resp. 2012 in ontwikkeling zijn als natuur, aangelegd op voormalige landbouwgrond. De vegetatieontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd. Waar de veldrusgemeenschap zich aanvankelijk goed ontwikkelde, zien we dat die de laatste jaren achteruit is gegaan en dat het oppervlak dat door veldrus wordt bedekt de afgelopen drie jaar is ingekrompen. Tegelijkertijd zien we dat de (ongewenste) opslag van boomsoorten (wilg, berk, els) in de percelen juist lijkt te profiteren van de droogte. Het is de vraag of deze veranderingen blijvend zijn of dat in nattere jaren de balans weer naar de goede kant zal omslaan.

Droogte is niet alleen een probleem voor nieuwe natuurontwikkeling, maar blijkt ook de vegetatie van oudere graslanden aan te tasten: in de Foeperpot heeft veldrus het afgelegd tegen gestreepte witbol. Eenmaal dominant aanwezig laat witbol zich niet snel meer wegdrücken. Zelfs in de goed ontwikkelde schraalgraslanden van Natura2000-gebied De Bruuk hebben we in 2020 met het oog de achteruitgang kunnen vaststellen: afname van veldrus, forse toename van pijpenstrootje en het opschieten van bosopslag (met name zwarte els) op opengevallen plekken tussen de voorheen gesloten vegetatie.

Meer info in bijgevoegde publicatie.

Verlies van leefgebied voor waterafhankelijke diersoorten

Tal van diersoorten zijn afhankelijk van poelen en watergangen, niet alleen de permanent in het water levende dieren maar ook diersoorten die voor hun voortplanting afhankelijk zijn van water zoals amfibieën en libellen. Ook fungeren poelen als drinkpoelen voor o.a. vogels. Het is niet erg als een poel af en toe droogvalt, maar in de afgelopen jaren zijn bijna alle poelen in onze terreinen in de zomer drooggevallen, gedurende een langere periode. Dit geldt ook voor de poelen in de Ooijpolder (EVZ Ubbergen-Groenlanden, Brabander). Deze zijn aangelegd om de kamsalamander in de Ooijpolder een groter verspreidingsgebied te bieden en de populatie minder kwetsbaar te maken. Frequent droogvallen van deze poelen zal leiden tot het verdwijnen van deze soort.

Ook beken/watergangen hebben langere tijd drooggestaan zoals de Drulsebeek (langs de Foeperpot). Dit is een SED-beek met ecologische functie.